

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rudolfa Čirča a sudcov JUDr. Petra Priehodu a JUDr. Evy Sakálovej v právnej veci žalobcu **JUDr. Š**, bývajúceho v K, P, proti žalovanej **S S, B**, o **zaplatenie 137 467,50 Sk s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 10 C 100/00, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 6. apríla 2006 sp.zn. 6 Co 391/05, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 6. apríla 2006 sp.zn. 6 Co 391/05 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava I rozsudkom zo 16. mája 2005 č.k. 10 C 100/00-128 konanie na základe späťvzatia žaloby o sumu 22 800 Sk zastavil, a v časti, ktorá zostala predmetom konania, žalobe vyhovel tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 137 467,50 Sk so 17,6 % úrokmi z omeškania od 15. apríla 2000 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania 2 123 Sk. Rozhodol tak po zistení, že žalobca v dôsledku skončenia pracovného pomeru podľa § 46 ods. 1 písm.c/ Zákonníka práce výpoveďou z organizačných dôvodov má nárok na odstupné vo výške päťnásobku priemerného mesačného zárobku podľa čl. II. bod 4 Sociálneho programu ako vnútorného predpisu prijatého P právnym predchodcom žalovanej (ako zamestnávateľom žalobcu) ešte pred predajom podniku a prechodom práv a povinností z pracovnoprávných vzťahov na žalovanú. Prvostupňový súd poukázal na to, že Sociálny

program bol prijatý právnym predchodcom žalovanej na úpravu vzťahov medzi zamestnávateľom a zamestnancami banky na obdobie od 1. apríla 1999 do 31. marca 2000 a po predaji podniku na základe § 480 Obchodného zákonníka prešli aj záväzky z neho na žalovanú. Mala preto zaplatiť odstupné žalobcovi vo výške päťnásobku priemerného zárobku. Keďže zaplatila odstupné len vo výške dvojnásobku priemerného zárobku, bola povinná doplatiť ešte žalobcovi na odstupnom sumu 137 467,50 Sk.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 6. apríla 2006 sp.zn. 6 Co 391/05 zmenil rozsudok okresného súdu v napadnutej vyhovujúcej časti tak, že žalobu žalobcu na zaplatenie 137 467,50 Sk zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel krajský súd k záveru, že po predaji podniku P. žalovanej mohla táto rozhodnutím predstavenstva na mimoriadnom zasadnutí dňa 16. decembra 1999 prijať uznesenie č. 783/99, ktorým s účinnosťou od 17. decembra 1999 zrušila Sociálny program ako jednostranný akt svojho právneho predchodcu adresovaný vo vzťahu k zamestnancom a preto pri skončení pracovného pomeru výpoveďou podľa § 46 ods. 1 písm.c/ Zákonníka práce z organizačných dôvodov bolo potrebné vo vzťahu k žalobcovi postupovať podľa kolektívnej zmluvy žalovanej, ktorá pre tento prípad upravovala odstupné vo výške dvojnásobku priemerného mesačného zárobku, ktoré bolo žalobcovi vyplatené.

Proti rozsudku krajského súdu podal včas dovolanie žalobca. Žiadal rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. V dôvodoch dovolania poukazoval na to, že odvolací súd podľa § 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p. vec nesprávne právne posúdil, keď Sociálny program P. považoval za jednostranný akt zamestnávateľa vo vzťahu k zamestnancom, ktorý mohol byť žalovanou zrušený. Uviedol, že Sociálny program P. bol prijatý na základe kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa z 26. marca 1996 uzatvorenej Z a O Z na obdobie od 1. apríla 1996 do 30. júna 2000. Keďže v P nebola vytvorená O organizácia, bol na vykonanie kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa vydaný vnútorný predpis – Sociálny program, ktorý nahradzoval kolektívnu zmluvu. Keďže Sociálny program bol prijatý na obdobie od 1. apríla 1999 do 31. marca 2000 a platil aj v čase uzatvorenia zmluvy o predaji podniku medzi P. a žalovanou dňa 16. decembra 1999, záväzky z neho vyplývajúce prešli aj na žalovanú podľa § 480 Obchodného zákonníka v rámci prechodu práv a povinností z pracovnoprávných vzťahov. Platný Sociálny program, ktorý upravoval pracovnoprávne vzťahy medzi zamestnávateľom a zamestnancami na určené obdobie, nemohla žalovaná zmeniť po odkúpení podniku, lebo do uplynutia doby jeho platnosti bola týmto vnútorným

predpisom viazaná. Preto mu vznikol nárok na doplatok odstupného do výšky päťnásobku priemerného mesačného zárobku, teda žalobou uplatnenej sumy 137 467,50 Sk. Podľa jeho názoru odvolací súd nerešpektoval ani legislatívu a judikatúru Európskeho súdneho dvora vo veciach zachovávaní práv zamestnancov, ktorá pri predaji podniku rešpektuje prechod práv a povinností z individuálnych aj kolektívnych právnych aktov. Z uvedených dôvodov preto nepovažoval rozhodnutie odvolacieho súdu za správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané proti právoplatnému zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou (účastníkom konania), v zákonnej lehote (§ 240 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že ho treba zrušiť.

Podľa ust. § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podaným dovolaním bol napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, teda rozhodnutie, proti ktorému bolo dovolanie podľa § 238 ods. 1 O.s.p. prípustné.

V zmysle § 242 ods. 1 O.s.p. dovolací súd je viazaný rozsahom podaného dovolania ako aj vymedzenými dôvodmi podľa § 241 ods. 2 O.s.p. Žalobca podaným dovolaním napadol zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu, pričom v dôvodoch poukazoval na to, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil. Poukázal teda na dôvod uvedený v § 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav. Dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Dovolaateľ v podanom dovolaní namietal, že odvolací súd nesprávne právne posúdil vnútorný predpis – Sociálny program P. – pôvodného zamestnávateľa žalobcu v súvislosti s

predajom podniku žalovanej a prechodom práv a povinností z pracovnoprávných vzťahov z toho vyplývajúcich.

V preskúmvanej veci bol predmetom konania nárok žalobcu na odstupné pri skončení pracovného pomeru výpoveďou podľa § 46 ods. 1 písm.c/ Zákonníka práce (zák. č. 65/1965 Zb.) z organizačných dôvodov, ktorú dala žalovaná žalobcovi po kúpe podniku od P. (u ktorej bol žalobca v čase kúpy v pracovnom pomere). Uplatnený nárok vyvodzoval z čl. II. bodu 4 Sociálneho programu P. ako vnútorného predpisu, ktorý upravoval vzťah medzi zamestnávateľom a zamestnancami banky v období od 1. apríla 1999 do 31. marca 2000 tak, že zamestnancom, s ktorými bude rozviazaný pracovný pomer výpoveďou alebo dohodou z organizačných dôvodov podľa § 46 ods. 1 písm.a/, b/, c/ Zákonníka práce zamestnávateľ vyplatí zákonné odstupné v zmysle § 3 zák.č. 195/1991 Zb. v znení zákona č. 10/1993 Z.z. zvýšené o trojnásobok priemerného mesačného zárobku.

Sociálny program ako vnútorný predpis predávajúcej P. bol po kúpe podniku žalovanou uznesením predstavenstva žalovanej č. 66/1999 zo dňa 16. decembra 1999 s účinnosťou od 17. decembra 1999 zrušený.

Spornou v konaní bola práve otázka, či žalovaná po kúpe podniku podľa § 476 a nasl. Obchodného zákonníka tak mohla právne účinne urobiť alebo nie.

Právny vzťah medzi P. a žalovanou S A pri predaji podniku sa spravoval ustanoveniami § 476 a nasl. Obchodného zákonníka. Podľa čl. I. bodu 3 D písm.b/ predmetom zmluvy o predaji podniku zo dňa 16. decembra 1999 bol aj prevod práv a povinností vyplývajúcich z pracovnoprávných vzťahov k zamestnancom. Pri uvedenom článku je v tejto súvislosti odkaz na prílohu č. 11, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy. V prílohe č. 11 je uvedený aj vnútorný predpis – Sociálny program na obdobie od 1. apríla 1999 do 31. marca 2000 s poznámkou, že v P nepôsobí O organizácia a neexistuje kolektívna zmluva.

Z kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa uzatvorenej dňa 26. marca 1996 medzi Z B a O Z pracovníkov peňažníctva A čl. 2 bodu 1, 3 vyplýva, že táto sa vzťahuje na všetkých zamestnancov v pracovnoprávnom vzťahu peňažných ústavov bez ohľadu na členstvo

zamestnancov v O organizácii, pričom je nadriadená vnútorným predpisom peňažných ústavov v rozsahu uzatvorených záväzkov.

Na vykonanie kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa bol v P (keďže tam nebola vytvorená O organizácia) prijatý práve Sociálny program, ktorý nahrádzal kolektívnu zmluvu tak, ako to vyplýva z jeho čl. I. Úvodných ustanovení.

Pokiaľ ide o pracovnoprávne vzťahy, tak v čl. 12 bode 2 kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa bol upravený aj nárok pracovníkov na odstupné pri skončení pracovného pomeru z organizačných dôvodov. Tento ustanovoval, že zamestnancom uvoľneným z pracovného pomeru z organizačných dôvodov bude poskytnuté odstupné v súlade so všeobecne záväznými predpismi a podľa ustanovení kolektívnych zmlúv alebo vnútorných predpisov peňažných ústavov.

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa teda umožňovala bankám (peňažným ústavom) odstupné zvýšiť podľa § 3 ods. 2 zák.č. 195/1991 Zb. o odstupnom poskytovanom pri skončení pracovného pomeru až o trojnásobok priemerného zárobku. Podstatné je, že pri takejto úprave vnútorný predpis v peňažnom ústave, kde nebola O organizácia a kolektívnu zmluvu v peňažnom ústave, kde bola vytvorená O organizácia, dala na rovnakú úroveň v ich záväznosti.

Aj z čl. 32 bodu 2, 4 kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa vyplývalo, že tak kolektívne zmluvy na stupni jednotlivých peňažných ústavov alebo vnútorné predpisy museli byť v súlade s kolektívnou zmluvou vyššieho stupňa, pričom zamestnávateľov, kde nebola ustanovená O organizácia zavazovala dodržiavať záväzky z nej vyplývajúce.

Preto ak v čase uzatvorenia zmluvy o predaji podniku medzi P. a žalovanou – S A boli predmetom prevodu aj práva a povinnosti vyplývajúce z pracovnoprávnych vzťahov k zamestnancom a v rámci nich práva a povinnosti vyplývajúce zo Sociálneho programu ako vnútorného predpisu, ktorý nahradzoval v podmienkach predávajúceho kolektívnu zmluvu na obdobie od 1. apríla 1999 do 31. marca 2000, bola žalovaná ako kupujúca týmto vnútorným predpisom viazaná. Na základe kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa mal tento vnútorný predpis v peňažnom ústave, kde nebola vytvorená O organizácia rovnaké postavenie ako kolektívna zmluva uzatvorená v peňažnom ústave, kde O organizácia vytvorená bola.

Podľa § 480 Obchodného zákonníka práva a povinnosti vyplývajúce z pracovnoprávnych vzťahov k zamestnancom podniku prechádzajú z predávajúceho na kupujúceho.

V zmysle uvedeného zákonného ustanovenia prešli na žalovanú teda aj práva a povinnosti zo Sociálneho programu týkajúce sa úpravy odstupného pri skončení pracovného pomeru.

Vzhľadom na kogentnosť uvedeného ustanovenia a na to, že na základe kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa vnútorný predpis v peňažnom ústave, kde nebola vytvorená O organizácia a kolektívna zmluva prijatá v peňažnom ústave, kde O organizácia vytvorená bola, majú rovnocenné postavenie pri úprave pracovnoprávnych vzťahov, potom žalovaná nemohla po odkúpení podniku jednostranne uznesením predstavenstva č. 783/99 zo 16. decembra 1999 takýto vnútorný predpis právne účinne zrušiť. Bola ním zároveň viazaná až do uplynutia doby, na ktorú bol prijatý.

To, že určitý čas u žalovanej platila jej kolektívna zmluva a popri nej aj vnútorný predpis prevzatý kúpou podniku, bolo len dôsledkom stavu, že predmetom kúpy bol podnik, v ktorom na rozdiel od žalovanej nebola vytvorená O organizácia. Tento právny stav však nevylučoval po určitý čas popri sebe existenciu vnútorného predpisu a kolektívnej zmluvy, ktoré mali rovnocenné postavenie v úprave práv a povinností z pracovnoprávneho vzťahu.

So zreteľom na uvedené dovolací súd rozsudok krajského súdu v zmysle § 243b ods. 1, 2 O.s.p. pre nesprávne právne posúdenie veci zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd ktorého rozhodnutie bolo zrušené koná ďalej o veci, pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní záväzný. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. novembra 2007

JUDr. Rudolf Čirč, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia :